

Riina Nousiainen

21.9.2020

Opetus- ja kulttuuriministeriö

kirjaamo@minedu.fipiritta.sirvio@minedu.fi

Lausuntopyyntönnö 28.8.2020, VN/18706/2020-OKM-1

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteita koskeva asetus

STTK kiittää mahdollisuudesta tuoda esiin rahoitusasetusta koskevia huomioita ja nostaa yksityiskohtien osalta esiin seuraavat näkökulmat:

2 § Tutkintojen ja muun koulutuksen painokertoimet. STTK:n jäsenjärjestöt ovat tuoneet esille tarpeita ehdotettujen tutkintokohtaisten kertomien uudelleentarkasteluun.

Näkemyksissä on kiinnitetty huomiota muun muassa siihen, että niillä paikkakunnilla, joilla esimerkiksi ammatillinen koulutus ja korkeakoulutus hyödyntävät samoja opetustiloja ja ympäristöjä, opiskelijat hyötyvät muita enemmän yhteisistä resursseista.

Huolina on myös esitetty, että joidenkin tutkintojen kohdalla ehdotetut muutokset rahoituskertoihin ovat varsin suuria, minkä pelätään heikentävän opetuksen laatua. Esiin on nostettu myös teknologian nopea uudistuminen, mikä edellyttää myös koulutuksessa investointeja opetusvälineisiin ja -ympäristöihin.

5 § Tutkintotyyppien painokertoimet. Luonnoksessa ehdotetaan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen painokertoimien muuttamista perusrahoituksessa ja suoritusrahoituksessa pysyvästi voimassa olevan asetuksen siirtymäsäännösten mukaiseksi vuoden 2020 tasolle. STTK on huolissaan siitä, että tutkintotyyppien varsin erilainen painotus rahoitusmallissa voi pitemmällä aikavälillä heikentää työikäisten tarpeisiin vastaavan ammatillisen koulutuksen saatavuutta. Ammatillisella koulutuksella on ollut ja tulee olemaan erittäin merkittävä tehtävä työelämässä jo toimivien osaamisen kehittämisessä osana jatkuvan oppimisen kokonaisuutta.

Riina Nousiainen

21.9.2020

6 § Maksuttoman koulutuksen painokerroin. Pääpiirteissään esitys painokertoimen määrittämisestä keskimääräisten kustannusten mukaisesti tukee oppivelvollisuuden pidentämiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamista. Keskimääräistä merkittävästi korkeampia oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvia kustannuksia voitaisiin tukea harkinnanvaraisella korotuksella. STTK pitää tärkeänä, että oppivelvollisuuden pidentämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan koulutuksen järjestäjille täysimääräisesti. Sen vuoksi on oleellista, että maksuttomuuden painokerrointa voitaisiin jatkossa tarkistaa toteutuneiden kustannustietojen perusteella.

12 § Vaikuttavuusrahoituksen jakautuminen. Vaikuttavuusrahoituksen osalta ammatillisessa koulutuksessa on luontevaa ja oleellista painottaa työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä. Tämä kuitenkin aiheuttaa yhdessä koko rahoitusjärjestelmän muuttamista koskevan hallituksen esityksen kanssa tilanteen, jossa työelämältä ja opiskelijoilta kerättävä palautteen painoarvo ja sitä kautta ohjausvaikutus koulutuksen järjestäjien toimintaan pienenee.

20 § ja 21 § Työpaikkakyselyn ja työpaikkaohjaajakyselyn palautteen kerääminen. Työelämäpalautteen keräämisen osalta STTK nostaa esille tarpeen kiinnittää erityistä huomiota työpaikalla tapahtuvan oppimisen tukeen ja työpaikkaohjauksen resurssien vahvistamiseen. Jotta työelämältä kerättävä palaute olisi laadukasta, on kiinnitettävä huomiota työpaikkaohjaajien tosiasiallisiin mahdollisuuksiin vastata palautekyselyihin huomioiden tarvittavat välineet ja palautekyselyyn vastaamiseen kuluva aika.

23 § Työelämäpalautteen painotus ja laskenta. Esitetty painotus, jossa $\frac{1}{4}$ vaikuttavuusrahoituksesta jaettaisiin työpaikkakyselyn perusteella ja $\frac{3}{4}$ työpaikkaohjaajakyselyn perusteella, on kannatettava.

Riina Nousiainen

21.9.2020

Lausunnon keskeinen sisältö:

- STTK toistaa aiemmin lakimuutosta koskevassa lausunnossa esiin nostamansa huolensa siitä, että rahoitusjärjestelmän merkittävä uudistaminen kesken siirtymäajan heikentää rahoituksen ohjausvaikutusta suhteessa voimassa olevaan ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöön.
- Oppivelvollisuuden pidentämisestä aiheutuvat kustannukset korvataan koulutuksen järjestäjille täysimääräisesti. Sen vuoksi on oleellista, että maksuttomuuden painokerrointa voitaisiin jatkossa tarkistaa toteutuneiden kustannustietojen perusteella.
- Tutkintotyyppien varsin erilainen painotus rahoitusmallissa voi pitemmällä aikavälillä heikentää työikäisten tarpeisiin vastaavan ammatillisen koulutuksen saatavuutta.
- Jotta työelämältä kerättävä palaute olisi laadukasta, on kiinnitettävä huomiota työpaikkaohjaajien tosiasiallisiin mahdollisuuksiin vastata palautekyselyihin

STTK ry

Antti Palola
puheenjohtaja

Taina Vallander
johtaja

Lisätietoja

Riina Nousiainen
asiantuntija, koulutus ja osaaminen
riina.nousiainen@sttk.fi, 050 310 6056